

Premi Lions 2021 a Glion

La sonda passada èn 90 uffants e giuvenils da la Surselva sa mesirads a la concorrenza da musica.

6

Digitalisaziun e reclamaziun

La Pro Svizra Rumantscha ha discutà a sia radunanza davart sfidas futuras dal rumantsch.

2

LA QUOTIDIANA

FMR Fundaziun Medias Rumantschas, Via da Masans 2, 7000 Cuirra, 081 544 89 10, redacziun@fmr.ch

■ ENGIADINA

Il prossem on vain chantà a Zuoz

(fmr/an) Dals 1. fin als 3 da lügl 2022 ha lö la seguond'ediziun dal Festival da la chanzun rumantscha. In venderdi passà ha il comitè d'organisaziun infuormà a Zuoz per la prüma jada davart la planisaziun ed il program. Coros, chantaturas e chantauturs e bands preschantaran a Zuoz la ricchezza da la chanzun rumantscha. Il festival dess esser ün lö per s'inscurtar. Tscherschadas vegnan eir novas chanzuns rumantschas. I'l rom d'üna concorrenza pon cumponists amo inoltrar fin la fin da quist mais da gün lur cumposiziuns. Üna giuria tscherna ils melgders tocs chi vegnan lura preschantats d'ürant il festival dals coros.

> PAGINA 7

■ SURSELVA

Ei vegn vaccinau mordio il mument. FOTO CANTUN GRISCHUN/MATTIAS NUTT

Ulteriura acziun a Mustér

(fmr/hh) En in'jamna organischa igl Uffeci per sanadad dil Grischun in'ulteriura acziun da vaccinar encunter Covid-19 a Mustér. Sco quei che la responsabla pils teams mobils da vaccinaziun el Grischun, Lisa Peers Dermont ha detg enviers la FMR, ein 800 dosas da vaccin semtgadas pil gliendisdis e mardis en halla Cons. L'acziun ei destinada per persunas che habiteschan ellas quater vischnauncas sisum la Surselva: «Aschia lein nus spargnar a quellas il viadi a Glion.» La secunda vaccinaziun ha liug in

> PAGINA 3

■ GRISCHUN

Pro e contra en il sprint final

(fmr/dat) L'iniziativa chantunala da chatscha va en il sprint final. Questa fin d'emna croda la decisiun. La FMR lascha perquai anc vegnir a pled tant ina sco l'autra vart – vul dir in'iniziativa ed in adversari da la «Iniziativa per ina chatscha etica e cumpatibla cun la natira». A pled vegnan Marion Theus, la purtadra principala da quest'ini-

> PAGINA 2

Casa per cultura e dimora – nr.1

Ils plans pil diever dalla Casa Desax a Trun prendan conturas plaun a plaun

DA HANS HUONDER/FMR

■ La Casa Desax a Trun duei esser igl avegnir in liug per art, litteratura e dimora. Ei dat in tschuppel ideas co igl intern savess seprestar. La sonda ha la «Scuola universitaria professionale della Svizzera italiana» presentau ella casa historica alla via principala las lavurs fatgas da dudisch studentas e students. Sur rodund treis meins ein quels sefatschentai dil diever futur dil baghetg. Lur incarica ei stada sut il tetel «Art en residenza».

Igl architect Remo Derungs ch'ei involvius els projects da Trun Cultura e ch'ei docent a quella scol'aula, ei aschidadir staus igl incumbensader da quei studi. Las lavurs fuorman in bien fundament teoretic co il grond diember da stanzas ella Casa Desax sa vegnir nezegiaus igl avegnir.

> PAGINA 5

La Casa Desax a Trun ei vegnida baghegiada 1782.

FOTO HANS HUONDER

«Biar manegian ch'els seigien aunc ditg buca en retscha. Quei ei buca aschia.»

I pudess ir spert cun la virola, manegia Lisa Peers Dermont, coordinatura dals teams mobils da vaccinaziun – Pagina 3

Tgesa per cultura e dimora – nr.2

FOTO BENJAMIN HOFER

(fmr/gns) Cun blera prominenzia ò gia li l'avertura parziala digl «nov» hotel Liun agls Mulegns, tranter auter cun Isabelle Chassot, la directoura digl Uffeci federal da cultura. Da Berna agls Mulegns vign pero proximaintg er Guy Parmelin.

Pagina 8

10023

Servetsch d'abunents e da distribuziun: tel. 0844 226 226 mail: abo@somedia.ch

Ideas co nezegiar e dar tempru alla Casa Desax

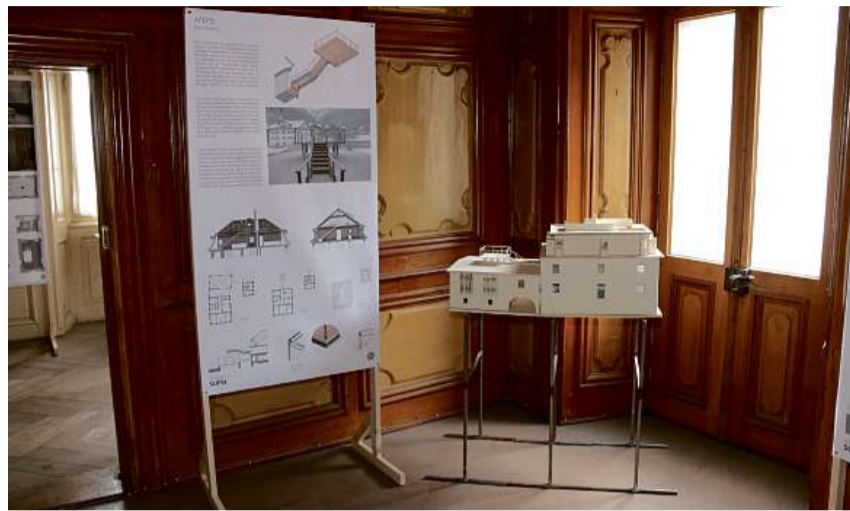
Studentas e students da Mendrisio ein sefatschentai dalla casa amiez il vitg da Trun

HANS HUONDER/FMR

■ **La Casa Desax a Trun duei esser igl avegnir ina part dil concept da Trun Cultura. Il mument marschan discuors concernent il possess ed in eventual dretg da baghegiar. Parallelmein han studentas e students dalla «Scuola universitaria professionale della Svizzera italiana» fatg ponderaziuns co nezegiar las localitads da quella igl avegnir.** La sonda vargada suentermezi di ha l'Uniun Trun Cultura envidau in e scadin da prender investa dallas dudisch lavurs exponidas ella casa. Models e visualisaziuns porschan in tschuppel ideas ed impuls tgei che savess tut esser pusseivel el baghetg historic. «Las lavurs da studentas e students dil tierz, respectivamein tschunavel semester, ein il resultat d'in engaschament intensiv sur treis meins», di Remo Derungs. Igl architect ch'ei involvius els projects da Cultura Trun ei docent alla scola e ha aschidadir intermediau quell'incarica ch'ei vegnida intituleda cun «Art en residenza».

Ideas duein far gust

Il giuvenils han survegniu il pensum da s'imaginar co la casa savess survir igl avegnir en emprema lingia per artists che vivan e lavuran leu. «Igl ei impurtont che las studentas ed ils students sefatschentien era dalla cultura da baghegiar, en quei cass d'in baghetg vegl. Mo lu era dalla historia d'in tal edificii», di Remo Derungs. Ina ni l'atra lavur savessi senz'auer esser in project pil futur. Da quei meini ei era Pietro Vitali dalla «Scuola uni-

Las lavurs da dudisch studentas e students dalla «Scuola universitaria professionale della Svizzera italiana» davart la Casa Desax a Trun ein vegnidas presentadas la sonda suentermezi di.

FOTO HANS HUONDER

versitaria professionale della Svizzera italiana»: «Ei fuss secapescha bi sch'in ni l'auer project survegness veta era suenter la critica finala. Quellas dudisch lavurs individualas duein far gust sin novas perspectivass.» Impurtont seigi ei che las studentas ed ils students seconfruntien era culla cultura e buca mo culla tecnica da baghegiar.

Co vinavon?

La Casa Desax ei sper la Casa Carigiet e localitads ell'antieriura fabrica da ponn pil Spazi Spescha ina da treis parts da baghetgs da Trun Cultura. Schegie ch'ella ei buca destruida d'in incendi sco la Casa Carigiet ella vischinonza, ha era ella da basegns da grondas investiziuns.

«Nus essan vid sclarir il mument la finanziaziun ed essan fetg optimists che quei reusseschi proximamein», di Thomas Imboden ch'ei involvius el project. Igl emprem existevi l'idea da mantener la casa sco spazi da habitar, lu sco museum. Suenter igl incendi dalla Casa Carigiet seigi la perspectiva danovamein semida: «Nus essan lu stai dil meini che la Casa Carigiet savessi survir sco museum e la Casa Desax sco liug per art e litteratura.» En quella duei ei denton era dar spazi da habitar e luvrar per artists, sco era entginas combras per la Casa Tödi che sanfla gest dasperas. «Previu eis ei era d'endrizzar cheu ina gronda biblioteca», di Lisa Schmidt-Candinas da Trun Cultura. Tenor Thomas Imboden marschan il

mument contractivas concernent il possess futur dalla casa, respectiv in eventual dretg da baghegiar.

Casa sut protecciun

La Casa Desax sco ella vegn numnada oz, ei vegnida baghegiada 1782 da Ludwig Herkules Caprez (1736 – 1799). Ella ei vegnida construida gest sper la Casa Tödi, sia casa paterna. La casa ha midau maun pliras ga. 1995 ha la cuminonza d'artavels vendiu ella alla Tarcisi Maissen SA ed avon rodud sis onns ei Susanne Hollenstein da Malans daventada la possessura dall'immobilia. La Casa Desax ei egl Inventari federal per objects che du ein vegnir protegi ord vesta d'impurtanza nazionala (ISOS). Medemamein ei la casa descretta el Guid d'art dil Grischun, edius dalla Societad svizra per historia d'art. La part principala dalla casa cumpiglia tschalers, plaunterren, treis alzadas ed in surcombras, sco era balcuns pli pigns. Vid la casa principala ei construiu in ulteriur baghetg che surveva sco menaschi agricol, probablamein per cavals ed animals manedels. Ils tschalers, respectivamein fundaments dalla casa laian supponer ch'ei existeva en quei liug in baghetg gia avon 1782.

Sonda, ils 12 da zercladur 2021 envida l'Uniun Trun Cultura la populaziun alla presentaziun da ses projects ell'antieriura fabrica da ponn. Igl arranschament entscheiva allas 15.30 e cuoza duas uras. Dallas 14.00 entochen las 18.00 ei era la Casa Desax aviarta per persunas che vulan prender investa dallas lavurs dallas studentas e dils students.

TOUR DE SUISSE

Impediments da traffic

(cdm/fmr) Da venderdis entochen dumengia proxima ei il Tour de Suisse sin viseta sisum la Surselva. Las davosas treis etappas meinan sur il pass dil Lucmagn ni dall'Alpsu. Il venderdis arriva il tour dil Lucmagn e meina da Mustér a Sedrun nua che l'arrivada ei. La sonda ei prevedida ina cursa sin temps da Sedrun sur l'Alpsu entochen Andermatt. Ell'etappa finala dalla dumengia semesiran ils ciclists sil tschancun d'Andermatt sur l'Alpsu a Mustér e sul Lucmagn. Sin quels tschancuns da via sto vegnir quintaus quels dis cun impediments da traffic. Las vias vegnan serradas mintgamai ina mes'ura entochen in'ura avon. La polizia cantunala supplichescha la glieud da suandar las directivas. Ulteriuras indicaziuns ein da cattar silla homepage dil Tour de Suisse ni www.strassen.gr.

Urari per las vias serradas

Venderdis, ils 11 da zercladur 2021
Curaglia en direziun Lucmagn naven dallas 16.15. Mustér en direziun Curaglia naven dallas 16.29. Sedrun en direziun Mustér naven dallas 16.44.

Sonda, ils 12 da zercladur 2021

Sedrun en direziun Alpsu naven dallas 11.00. Andermatt en direziun Alpsu naven dallas 11.00. Il pass dall'Alpsu resta serraus quei di dallas 11.30 entochen las 17.30 per scadin traffic denter Sedrun ed Andermatt en omisduas direcciuns.

Dumengia, ils 13 da zercladur 2021

Alpsu en direziun Andermatt naven dallas 12.30. Sedrun en direziun Alpsu naven dallas 13.00. Mustér en direziun Sedrun naven dallas 13.17. Curaglia en direziun Mustér naven dallas 13.38. Lucmagn en direziun Curaglia naven dallas 14.12.

reclama

NEUER RENAULT KANGOO VAN

Offen für Grosses

0%

Leasing Business Pro

inkl. Wartungsvertrag Large, Garantieverlängerung und Vollkaskoversicherung Plus 17% Flottenrabatt

Open Sesame by Renault™

Die breiteste seitliche Ladeöffnung auf dem Markt: 1,45 m

Entdecken Sie jetzt den Neuen Kangoo Van sowie die weiteren Renault Nutzfahrzeuge mit attraktiven Angeboten.

Angebote gültig nur für Geschäftskunden (Flotten ohne Rahmenvereinbarung oder Volumenabkommen) in der Schweiz bei den an der Aktion beteiligten Renault Händlern bei Vertragsabschluss vom 01.06.2021 bis 31.07.2021. 0% Leasing Business Pro: 0% effektiver Jahreszins, Laufzeit 60 Monate, 15 000 km/Jahr, Wartung und oblig. Vollkaskoversicherung inklusive. Der Wartungsvertrag Large umfasst alle Leistungen der Garantieverlängerung und deckt zusätzlich sämtliche Kosten für die von Renault vorgeschriebenen Wartungsarbeiten, Flüssigkeiten und alle Verschleisssteile ausser Reifen (Option). Beispiel: Neuer Renault Kangoo Van Edition One Open Sesame by Renault 1,3 TCE 100, 7,2 l/100 km, 163 g CO₂/km, Katalogpreis Fr. 20 500.-, abzüglich 17% Flottenrabatt Fr. 3 500.- = Fr. 17 000.-, Anzahlung Fr. 1 702.-, Restwert Fr. 4 970.-, Leasingrate Fr. 335.-/Monat. Finanzierung durch RCI Finance SA. Ausgeschlossen: alle direkt importierten Fahrzeuge. Preise exkl. MwSt. Preisänderung vorbehalten.

Renault Pro+

renault.ch